

Sygn. akt X Pupr 1223/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia Wydział X Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Garncarz

Ławnicy: -----

Protokolant: Marzena Pietrzak

po rozpoznaniu w dniu 11 lutego 2013 r we Wrocławiu

przy udziale -----

sprawy z powództwa Z. W.

przeciwko A. A. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Handlowo – Budowlane (...) we W.

o ekwiwalent za urlop, wynagrodzenie

I. zasądza od pozwanej A. A. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Handlowo – Budowlane (...) we W. na rzecz powoda Z. W. kwotę 1.218,77 zł netto wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od:

- kwoty 477,87 zł od dnia 11 sierpnia 2012 r do dnia zapłaty;

- kwoty 740,90 zł od dnia 11 września 2012 r do dnia zapłaty;

II. dalej idące powództwo oddała;

III. umarza postępowanie w zakresie cofniętego powództwa;

IV. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;

V. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 370 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

VI. koszty sądowe zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt X Pupr 1223/12

UZASADNIENIE

Powód Z. W. w pozwie z dnia 17 października 2012 r. wniósł o zasądzenie od pozwanej A. A. prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowo- Budowlane (...) we W. kwoty 6.300 zł tytułem wynagrodzenia za miesiące: lipiec w kwocie 3500 zł i sierpień 2012 r. w kwocie 2800 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi odpowiednio od dnia 1 lipca 2012 r. i od 1 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty, a także kwoty 500 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 sierpnia 2012 r. tytułem ekwiwalentu za urlop.

W uzasadnieniu swojego żądania powód wskazał, że łączyła go z pozwaną umową o pracę na czas nieokreślony od 25 czerwca 2012 r. Nie otrzymał od pracodawcy wynagrodzenia za miesiące lipiec i sierpień 2012 r oraz za 5

dni urlopu więc złożył w dniu 25 sierpnia 2012 r. wypowiedzenie umowy o pracę za porozumieniem stron, bez okresu wypowiedzenia na ręce M. A. (1), szwagra pozwanej. W dniu 12 października 2012 r. otrzymał od pracodawcy świadectwo pracy, w którym pracodawca wskazał, że w dniu 1 października 2012 r. rozwiązał umowę o pracę bez wypowiedzenia.

Nakazem zapłaty z dnia 31 października 2012 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia Śródmieście nakazał pozwanej A. A. , żeby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia tego nakazu zapłaciła na rzecz powoda Z. W. kwotę: 6.800 zł wraz z ustawowymi odsetkami z tym, że od kwoty:

- 3500,00 zł płatnymi od dnia 01 lipca 2012 roku do dnia zapłaty;
- 2800,00 zł płatnymi od dnia 01 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty;
- 500 zł płatnymi od dnia 27 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty;

a także, aby w w/w terminie uiściła na rzecz Skarbu Państwa kwotę 63 zł tytułem opłaty od pozwu od uiszczenia której powód był zwolniony z mocy ustawy albo wniosła w tymże terminie sprzeciw.

Pozwana wniosła sprzeciw, w którym wniosła o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazała, że powodowi z tytułu wynagrodzenia należała się kwota 2034,49 zł netto, a powód pobrał tytułem wynagrodzenia zaliczki w wysokości 100 zł, 500 zł, 600 zł i 2000 zł, zatem powództwo jest bezzasadne. Jakość świadczonej przez powoda pracy była niska.

Powód na rozprawie w dniu 3 stycznia 2013 r. (k. 85) ostentacyjnie sprecyzował pozew i wniósł o zasądzenie od pozwanej A. A. kwoty 6.300 zł tytułem wynagrodzenia za miesiące: lipiec w kwocie 3500 zł i sierpień 2012 r. w kwocie 2800 zł netto wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi odpowiednio od dnia 1 lipca 2012 r. i od 1 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana A. A. prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowo- Budowlane (...) we W. prowadzi usługi m. in. w zakresie wykonywania robót budowlanych.

Również jej mąż P. A. prowadzi działalność w zakresie wykonywania robót budowlanych.

Mąż pozwanej P. A. ma pełnomocnictwo od pozwanej A. A. do występowania w jej imieniu w zakresie wykonywanej przez nią działalności gospodarczej.

Pozwana nie zatrudnia M. A. (2). M. A. (2) jest pracownikiem P. A..

Dowód: - zeznania świadka P. A. k. 95 verte - 96

- zeznania świadka M. A. (2) k. 95 verte

- przesłuchanie pozwanej k. 96

Powód był zatrudniony u pozwanej A. A. od dnia 25 czerwca 2012 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku pracownik budowlany.

Strony w umowie o pracę określiły wysokość wynagrodzenia powoda na kwotę 1.500 zł brutto miesięcznie.

Dowód: - umowa o pracę k. 42

Wiele czynności związanych z pracą na budowie wykonuje pełnomocnik pozwanej A. A., w tym również przekazuje od pozwanej jej pracownikom zaliczki na poczet wynagrodzenia.

P. A. w imieniu pozwanej wypłacał powodowi zaliczki tytułem wynagrodzenia.

Dowód: - zeznania świadka P. A. k. 95 verte - 96

- zeznania świadka M. A. (2) k. 95 verte

- przesłuchanie pozwanej k. 96

Pozwana z wszystkimi pracownikami w roku 2012 r. zawierała umowy o pracę ze stawką wynagrodzenia 1.500 zł brutto, w tym z powodem. W zakresie wynagrodzenia pozwana nie miała żadnych innych ustaleń z powodem.

Dowód: - zeznania świadka P. A. k. 95 verte - 96

- zeznania świadka M. A. (2) k. 95 verte

- przesłuchanie pozwanej k. 96

- przesłuchanie powoda k. 96

Pozwana przedstawiała pracownikom na budowie listę obecności, którą to listę pracownicy winni byli podpisywać.

Dowód: - listy obecności pracowników pozwanej k. 62-65

- przesłuchanie pozwanej k. 96

Powód świadczył pracę na rzecz pozwanej w okresie od 25 czerwca 2012 r. do 1 października 2012 r. z tym, że nie zawsze stawiał się do pracy, w związku z czym miał dni nieusprawiedliwionej nieobecności w pracy.

Powód nie stawiał się do pracy w następujących dniach: w dniu 16 lipca 2012 r. a także 8, 14, 16, 22-24, 27-31 sierpnia 2012 r.

Dowód: - listy obecności pracowników pozwanej k. 62-65

- przesłuchanie pozwanej k. 96

Pozwana winna była wypłacić na rzecz powoda następujące kwoty tytułem wynagrodzenia:

- za miesiąc lipiec 2012 r. w wysokości 1077,87 zł netto,

- za miesiąc sierpień 2012 r. – kwotę 740,90 zł netto.

Dowód: - listy wynagrodzeń k. 29

Wynagrodzenie powodowi było wypłacane w gotówce przez P. A. w formie zaliczek.

Powód otrzymał następujące zaliczki od pozwanej tytułem wynagrodzenia

- w czerwcu 2012 r. kwotę 600 zł

- w dniu 3 lipca 2012 r. kwotę 100 zł

- w dniu 21 lipca 2012 r. kwotę 500 zł

Dowód: - zeznania świadka P. A. k. 95 verte - 96

- zeznania świadka M. A. (2) k. 95 verte

- przesłuchanie pozwanej k. 96

- przesłuchanie powoda k. 96

- kartki z potwierdzeniem powoda pobrania zaliczek k. 30-31

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Powód roszczenie o wynagrodzenie oparł o twierdzenie, że pozwana nie wypłacała powodowi należnego mu wynagrodzenia zgodnie z ustną umową o pracę.

Bezspornym w sprawie było, że strony zawarły pisemną umowę o pracę, zgodnie z którą powód miał otrzymać wynagrodzenie w wysokości 1.500 zł brutto za miesiąc pracy.

Powód roszczenie swoje oparł o twierdzenie, że wbrew treści pisemnej umowy o pracę, strony umówiły się na wynagrodzenie w wysokości 3500 zł netto za miesiąc.

Podnosząc w/w okoliczności należało uznać, że powód żąda ustalenia pozorności umowy o pracę w zakresie postanowień dotyczących wynagrodzenia, tj. ustalenia, że strony umówiły się na wynagrodzenie wyższe, niż wskazane w pisemnej umowie o pracę.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c., nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Jeżeli oświadczenie takie zostało złożone dla ukrycia innej czynności prawnej, ważność oświadczenia ocenia się według właściwości tej czynności.

Pozorność oświadczenia woli potraktowana została przez ustawodawcę jako wada szczególnego rodzaju, bo dotycząca oświadczenia złożonego świadomie i swobodnie dla pozorów drugiej stronie, która o takim charakterze oświadczenia wie i na to się zgadza. Wobec tego zatajenie pozorności przed adresatem oświadczenia, czyli ukrycie braku zamiaru wywołania określonych skutków prawnych (*reservatio mentalis*) nie pozbawia oświadczenia woli skuteczności (tak SN w wyroku z 8 czerwca 1971 r., II CR 250/71, nie publ.). W wyroku z 25 lutego 1998 r., II CKN 816/97 (nie publ.) Sąd Najwyższy uznał, że nieważność czynności prawnej z powodu pozorności oświadczenia woli może być stwierdzona tylko wówczas, gdy brak zamiaru wywołania skutków prawnych został przejawiony wobec drugiej strony otwarcie, tak że miała ona pełną świadomość co do pozorności złożonego wobec niej oświadczenia woli i co do rzeczywistej woli jej kontrahenta i w pełni się z tym zgadzała. (zob. S. Rudnicki, Komentarz do art. 83 k.c. stan prawny 18.01.2008 r. źródło Lex Polonica Maxima).

Umowa o pracę, w której strony ustaliły niższe wynagrodzenie za pracę od rzeczywiście wypłacanego, jest nieważna jako pozorna (art. 83 § 1 k.c.). Ukryta pod nią umowa o pracę jest nieważna tylko w części, w której wyłącza obowiązek zapłaty podatku i składek na ubezpieczenie społeczne (art. 58 § 3 w związku z art. 83 § 1 zdanie drugie k.c.). (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6.10.2004 r. I PK 545/03 OSNP 2005/24/388).

Według art. 83 § 1 k.c. nieważna jest czynność pozorna, czyli ta, która została przejawiona na zewnątrz, a ściśle rzecz ujmując - pozorne są te jej postanowienia, których nie da się pogodzić z postanowieniami ukrytymi. Skoro zatem pozorność może dotyczyć zarówno całej czynności prawnej, jak i niektórych tylko jej postanowień, to tym samym nieważność może dotyczyć zarówno całej czynności prawnej, jak i niektórych składających się na nią oświadczeń woli. Z przedstawionych wywodów wypływa więc wniosek, że istota pozorności wyraża się w tym, że bezwzględnie nieważne jest oświadczenie woli wyrażone na zewnątrz (np. w spisanej umowie o pracę), gdyż ono, ukrywając inną czynność

prawną, zostało złożone dla pozoru, czyli bez zamiaru wywołania skutków prawnych (zob. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6.10.2004 r. op. cit.).

W przedmiotowej sprawie możliwe więc było dowodzenie przez powoda, iż ustalone z pracodawcą wynagrodzenie miało być wyższe niż ustalone w umowie o pracę.

Powód winien wykazać w niniejszym postępowaniu, że wolą stron było to, aby wypłacać powodowi za wykonaną pracę wynagrodzenie w wysokości 3.500 zł netto.

Powód wskazał, że na stawkę wynagrodzenia w wysokości 3500 zł netto umawiał się z M. A. (2), zatem winien był wykazać nie tylko ten fakt, że faktycznie takie ustalenia były, ale również winien był wykazać, że M. A. (2) był upoważnioną przez pozwaną osobą, która mogła w imieniu pozwanej modyfikować jej uzgodnienia z pracownikiem w zakresie wysokości wynagrodzenia.

Powód, wbrew art. 6 kc w zw. z art. 300 kp, jednak takiej okoliczności nie udowodnił.

Sąd dał wiarę pozwanej i świadkowi M. A. (2), że faktycznie pozwana nie dawała świadkowi żadnego upoważnienia do zmiany wysokości wynagrodzenia powoda, w szczególności do dokonywania ustnych uzgodnień w zakresie podwyżki wynagrodzenia powoda wbrew ustaleniom z pisemnej umowy o pracę. Również Sąd dał wiarę świadkowi M. A. (2), który zeznał, że skoro nie był nawet pracownikiem pozwanej nie rozmawiał z powodem o zmianie jego wysokości wynagrodzenia.

W tym miejscu należy wskazać, że nawet gdyby była przeprowadzona przez powoda z M. A. (2) rozmowa, w której M. A. (2) obiecałby powodowi jakiegokolwiek wynagrodzenie w wysokości wyższej, niż wynikające z pisemnej umowy o pracę, powód winien był wykazać, że M. A. (2) działał z pełnomocnictwa od pozwanej.

Mając powyższe na uwadze, a także mając na uwadze zeznania powoda, że nie było świadków ich rzekomej rozmowy w zakresie ustalania wysokości wynagrodzenia na kwotę 3500 zł netto, Sąd pominął dowód z przesłuchania świadków M. Ł., K. Ł., T. C., M. J. na podstawie art. 227 kpc w zw. z art. 217 kpc. Świadkowie ci nie mogli mieć wiedzy – nawet zgodnie z twierdzeniami powoda – w jakim zakresie pozwana udzielała M. A. (2) pełnomocnictwa do reprezentowania jej w stosunkach z pracownikami.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, że strony faktycznie umówiły się zgodnie z pisemną umową o pracę na wynagrodzenie w wysokości 1500 zł brutto.

Mając powyższe na uwadze, Sąd przyjął za prawdziwe dokumenty przedstawione przez pozwaną w postaci list obecności i list płac co do wysokości należnego powodowi wynagrodzenia za miesiące lipiec i sierpień 2012 r.

Sąd dał wiarę pozwanej, że faktycznie były listy obecności na budowie, gdzie pracował powód i inni pracownicy i była możliwość ich podpisania. Zeznania powoda w tym zakresie, że nie było list obecności pozostają w sprzeczności nie tylko z ich treścią, ale także z zeznaniami samego powoda, który ostatecznie w swoich zeznaniach potwierdził, że nie było go w kilka dni w pracy w czasie zatrudnienia u pozwanej, a także nie usprawiedliwił tej nieobecności.

Zgodnie z art. 80 kp, wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną. Za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas, gdy przepisy prawa pracy tak stanowią.

Skoro powód nie zaprzeczył, że faktycznie w miesiącu lipcu i sierpniu 2012 r. były dni, że nie było go w pracy, a nieobecności w tych dniach nie zostały przez niego usprawiedliwione, Sąd uznał za prawidłowe wyliczenia pozwanej co do wysokości wynagrodzenia powoda uwzględniając jego nieusprawiedliwione nieobecności w pracy.

Mając powyższe na uwadze, należało uznać, że powód winien był mieć wypłacone wynagrodzenie: za miesiąc lipiec 2012 r. w wysokości 1077,87 zł netto, a za miesiąc sierpień 2012 r. – kwotę 740,90 zł netto.

W sprawie bezspornym było, że pozwana wypłacała na rzecz pracowników wynagrodzenie w formie zaliczkowej. Powód przyznał również, że otrzymał trzy zaliczki w wysokości 100 zł, 500 zł i 600 zł, lecz zaprzeczył, aby pozwana wypłaciła mu zaliczkę w wysokości 2.000 zł.

Zgodnie z art. 85 § 1 kp, wypłaty wynagrodzenia za pracę dokonuje się co najmniej raz w miesiącu, w stałym i ustalonym z góry terminie. Zgodnie natomiast z § 5 w/w art. 85 kp, pracodawca, na żądanie pracownika, jest obowiązany udostępnić do wglądu dokumenty, na których podstawie zostało obliczone jego wynagrodzenie.

Mając na uwadze powyższy artykuł, a także ogólny obowiązek pracodawcy prowadzenia dokumentacji pracowniczej, w tym akt osobowych i dokumentacji płacowej, należy mieć na uwadze, że pozwana winna była w toku postępowania wykazać, że faktycznie wypłaciła powodowi wynagrodzenie w wysokości uzgodnionej w umowie o pracę.

Zgodnie z art. 6 kc pozwana udowodniła, że wypłaciła powodowi zaliczki w wysokości 100 zł, 500 zł i 600 zł, nie udowodniła, że wypłaciła mu kwotę 2.000 zł.

W tym zakresie Sąd dał wiarę powodowi, że wprowadził swój podpis na dokumencie, który znajduje się na karcie 30 akt sprawy (oryginał k. 99) złożyć swój podpis, lecz nie był to podpis świadczący o tym, że pobrał ubranie robocze a także kwotę 2.000 zł.

Mając na uwadze układ graficzny podpisu powoda i treści oświadczenia, należy mieć na uwadze, że faktycznie podpis powoda mógł zostać złożony w innym czasie i w innym celu, niż potwierdzenie pobrania zaliczki i ubrania roboczego.

To, że został on złożony w celu potwierdzenia w/w okoliczności winna była udowodnić pozwana, natomiast ani ona, ani pozostali świadkowie nie wiedzieli, w jakich okolicznościach to zostało rzekomo przez powoda zrobione.

Mając na uwadze powyższe, a także fakt, że to pozwana zobowiązana była jako pracodawca do prowadzenia rzetelnej dokumentacji płacowej, w tym również dokumentacji potwierdzającej wypłatę wynagrodzeń na rzecz pracowników, Sąd uznał, że powód nie pobrał zaliczki w wysokości 2.000 zł, a jedynie zaliczki, do których pobrania przyznał się w toku postępowania.

Mając na uwadze to, że przy pobraniu zaliczki w wysokości 600 zł brak daty jej pobrania, natomiast znajduje się na kartce kalendarza z miesiąca czerwca 2012 r. Sąd dał wiarę powodowi, że zaliczka ta została przez niego pobrana na poczet wynagrodzenia za miesiąc czerwiec 2012r.

W tym miejscu należy podkreślić, że to pozwana winna była udowodnić, że faktycznie wszystkie zaliczki zostały powodowi wypłacone na poczet wynagrodzeń za miesiące lipiec i sierpień 2012 r, a nie z innych tytułów, czego w ocenie Sądu nie wykazała.

Mając jednak na uwadze, że przy wypłacie dwóch pozostałych zaliczek w wysokości 100 zł i 500 zł widnieją daty odpowiednio 3 lipca 2012 r i 21 lipca 2012 r. Sąd stanął na stanowisku, że są to zaliczki na poczet wynagrodzenia za miesiąc lipiec 2012 r. (tj. miesiąc trwania umowy o pracę).

Dlatego też Sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 477,87 zł netto tytułem wynagrodzenia za miesiąc lipiec 2012 r. (1077,87 zł – 600 zł = 477,87 zł) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty, przyjmując, że pracodawca winien był powodowi wypłacić to wynagrodzenie najpóźniej w dniu 10 sierpnia 2012 r.

Sąd zasądził na rzecz powoda również wynagrodzenie za miesiąc sierpień 2012 r. w wysokości wyliczonej przez pozwaną w kwocie 740,90 zł netto wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 września 2012 r. do dnia zapłaty, przyjmując, że pracodawca winien był powodowi wypłacić to wynagrodzenie najpóźniej w dniu 10 września 2012 r.

Dalej idące powództwo powoda należało oddalić, o czym orzekł Sąd w pkt II wyroku.

Wobec faktu, że powód w toku postępowania cofnął pozew co do kwoty 500 zł tytułem ekwiwalentu za urlop, a pełnomocnik pozwanej wyraził zgodę na cofnięcie pozwu, Sąd na podstawie art. 203 kpc umorzył postępowanie w sprawie w tym zakresie w pkt III wyroku.

Na podstawie art. 477² § 1 k.p.c. Sąd nadał rygor natychmiastowej wykonalności zasądzonemu roszczeniu w części nie przekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika, które w przypadku powoda wynosiło 1.500 zł brutto. Mając jednak na uwadze, że kwota zasądzona na rzecz powoda w pkt I wyroku stanowiła kwotę niższą niż wysokości wynagrodzenia brutto, Sąd nadał wyrokowi w pkt I rygor natychmiastowej wykonalności w całości.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c i art. 102 kpc.

Art. 100 kpc stanowi, iż w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. A zatem, w przypadku częściowego uwzględnienia żądań stron, sąd w oparciu o względy słuszności może dokonać bądź wzajemnego zniesienia kosztów, bądź stosunkowego rozdzielenia kosztów, które polega na wyważonym rozłożeniu kosztów pomiędzy stronami, odpowiednio do wysokości, w jakiej zostały poniesione oraz stosownie do wyniku postępowania (stopnia uwzględnienia i nieuwzględnienia żądań). Podstawę obliczeń przy podziale kosztów stanowi suma należności obu stron, ustalona na podstawie zasad wskazanych w art. 98 § 2 i 3 oraz art. 99 k.p.c. i dzielona proporcjonalnie do stosunku w jakim strony utrzymały się ze swymi roszczeniami lub obroną (zob. postanowienie SN z dnia 31 stycznia 1991 roku II CZ 255/90, OSP 1991/11-12, poz. 279). Otrzymane w rezultacie kwoty stanowią udziały stron w całości kosztów, jeżeli poniesione przez stronę koszty przewyższają obciążający ją udział, zasądzeniu na jej rzecz podlega różnica.

W niniejszym postępowaniu strona powodowa dochodziła kwoty 6800 złotych, natomiast Sąd zasądził na jej rzecz kwotę 1219 złotych, co stanowiło 18 % ogólnej kwoty dochodzonej pozwem.

Koszty pozwanej obejmowały koszty pełnomocnika, które w niniejszej sprawie wynosiły – mając na uwadze wartość przedmiotu sporu – kwotę 900 zł.

Mając zatem na uwadze, że powód przegrał proces w 82% winien był zapłacić na rzecz pozwanej kwotę 738 zł.

Sąd jednak mając na uwadze to, że powód występował w sprawie bez profesjonalnego pełnomocnika, miał prawo być w subiektywnym przekonaniu co do zasadności swojego żądania, przynajmniej przed sądem I instancji, zasądził na rzecz pozwanej od powoda jedynie połowę należnej jej kwoty w wysokości 370 zł.

Koszty sądowe, o których Sąd orzekł w pkt VI wyroku Sąd rozliczył na podstawie art. 102 kpc i art. 100 kpc w zw. z art. 113 ustawy o kosztach sądowych.